

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej przyznawanej przez państwo osobom fizycznym (druk nr 29), który przedłożył poprzedni Rząd, wymaga poważnych korekt.

Projekt ten budził wiele kontrowersji, w szczególności ze względu na tworzenie bardzo kosztownych struktur, wyłączenie udziału organizacji pozarządowych z udzielania takiej pomocy oraz ograniczenie zakresu udzielanej pomocy prawnej tylko do pewnej kategorii spraw.

W związku z powyższym Minister Sprawiedliwości wystąpił do Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z prośbą o odroczenie prac nad tym projektem do czasu dopracowania rozwiązań w nim przewidzianych, a w konsekwencji przekazania autopoprawki przygotowanej przez Radę Ministrów.

Celem autopoprawki do projektu ustawy o dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej przyznawanej przez państwo osobom fizycznym (druk nr 29) jest poszerzenie dostępu do pomocy prawnej dla osób najuboższych i zmniejszenie wydatków związanych z organizacją systemu udzielania pomocy prawnej.

W demokratycznym państwie prawnym urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej status majątkowy nie może być przeszkodą w dostępie do wymiaru sprawiedliwości lub w obronie praw i interesów obywateli. Ustawa rozwija konstytucyjne zasady państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP) i prawa do sądu (art. 45 Konstytucji RP), a także czyni zadość zobowiązaniom międzynarodowym Rzeczypospolitej Polskiej do zapewnienia równego dostępu do sądów i trybunałów (art. 14 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych z dnia 19 grudnia 1966 r.; zalecenie nr R (93)1 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich co do efektywnego dostępu do prawa i wymiaru sprawiedliwości dla najuboższych z dnia 8 stycznia 1993 r.).

Założeniem konstrukcyjnym autopoprawki jest uzupełnienie istniejącego systemu pomocy prawnej z urzędu („prawa ubogich”) o ogólnopolski system pomocy prawnej świadczonej na etapie przedsądowym. Istniejące uregulowania Kodeksu postępowania cywilnego, Kodeksu postępowania karnego oraz Prawa

o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie gwarantują, co do zasady, pomocy prawnej najuboższym na etapie przedsądowym (wyjątek: karne postępowanie przygotowawcze w odniesieniu do podejrzanego).

Również ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o prawie pomocy w postępowaniu w sprawach cywilnych prowadzonych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 67) tylko w części gwarantuje pomoc prawną na etapie przedsądowym i tylko w sporach cywilnych.

Pomoc prawna w rozumieniu projektu autopoprawki do projektu ustawy o dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej przyznawanej przez państwo osobom fizycznym (druk nr 29) obejmuje celowe dochodzenie praw na etapie przedsądowym, co należy rozumieć jako udzielanie porad i informacji prawnych w sprawach cywilnych, karnych, administracyjnych, z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy oraz ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, wskazywanie podmiotu lub organizacji właściwych do załatwienia danej sprawy, w tym podmiotu właściwego do załatwienia sprawy w drodze mediacji lub polubownego rozstrzygnięcia, udzielanie pomocy w opracowaniu pisma dotyczącego kwestii prawnej, w tym pierwszego pisma procesowego, wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, albo przygotowanie projektu takiego pisma, a także udzielanie porady prawnej oraz reprezentacji w postępowaniu administracyjnym w sprawie cudzoziemca, który ubiega się o nadanie statusu uchodźcy, udzielenie azylu lub zgody na pobyt tolerowany.

Pomoc prawna nie obejmuje natomiast określonych enumeratywnie kategorii spraw, w tym związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, związanych z działalnością instytucji społecznych, w szczególności fundacji lub stowarzyszeń, związanych z karnym postępowaniem przygotowawczym, z wyłączeniem ofiar przestępstw, spraw podatkowych, celnych i dewizowych, a także reprezentacji w postępowaniu przed organami administracji, z wyjątkiem reprezentacji w sprawie cudzoziemca, który ubiega się o nadanie statusu uchodźcy, udzielenie azylu lub zgody na pobyt tolerowany.

Ograniczenie w projektowanych rozwiązaniach zakresu świadczonej nieodpłatnie pomocy prawnej do pomocy przesądowej ma na celu uniknięcie wykreowania mechanizmu konkurencyjnego względem ugruntowanego już systemu pomocy prawnej z urzędu. Zadanie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej pokrywa się też z zadaniami niektórych instytucji oraz statutowymi zadaniami wielu organizacji pozarządowych.

Jednakże rozwiązania zawarte w projekcie autopoprawki nie podważają ani istniejącego systemu pomocy prawnej z urzędu, ani też nie wkraczają w dotychczasową działalność organów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych, lecz ją uzupełniają i rozszerzają.

Projekt uwzględnia też istnienie instytucji zajmujących się podobną działalnością (powiatowi i miejscy rzecznicy konsumentów) i ogranicza powielanie ich działalności przez świadczeniodawców. Ogranicza to dodatkowo koszty wprowadzenia systemu.

Konstrukcyjnym założeniem projektu jest stworzenie ogólnodostępnej sieci punktów pomocy prawnej, które nie wchodzi w skład administracji publicznej.

Kierując się konstytucyjną zasadą pomocniczości oraz założeniami programu Rady Ministrów RP – „tanie państwo”, przyjęto założenie, że tworzenie kosztownego i zbiurokratyzowanego systemu państwowych biur pomocy prawnej nie może być podstawą tworzonego systemu. System pomocy prawnej powinien się natomiast opierać na istniejących strukturach i zasobach niepaństwowych. W konsekwencji punkty pomocy prawnej, na zasadach konkursowych, będą tworzone przede wszystkim przez organizacje pozarządowe, których celem statutowym jest świadczenie pomocy prawnej, adwokatów, radców prawnych i inne osoby upoważnione do świadczenia pomocy prawnej, w każdym powiecie, w lokalach pozostających w ich dyspozycji. Proponowane rozwiązanie pozwoli zapewnić pomoc prawną na terenie całego kraju bez konieczności wydatkowania znaczących w skali budżetu państwa kwot na tworzenie i obsługę państwowych biur.

W tym zakresie projekt wychodzi naprzeciw postulatowi zgłaszanemu przez naczelne organy samorządów prawniczych i organizacje pozarządowe.

Prawo do nieodpłatnej pomocy prawnej będzie przysługiwało obywatelom polskim, obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacji Szwajcarskiej, a także we wskazanym zakresie cudzoziemcom, którzy uzyskali azyl lub zgodę na pobyt tolerowany oraz członkom ich rodzin lub starają się o status uchodźcy, udzielenie azylu lub zgodę na pobyt tolerowany, a także cudzoziemcom, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich lub zezwolenia na osiedlenie się.

Pomoc prawna będzie udzielana, jeżeli wnioskodawca uzyskuje dochód nie większy niż 150% kryteriów dochodowych określonych w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.) albo 200% – w przypadkach nadzwyczajnych lub szczególnie ważkich społecznie.

Pomoc będzie udzielana na wniosek osoby, o której mowa w art. 6, w brzmieniu nadanym autopoprawką, po złożeniu przez wnioskodawcę we wniosku oświadczenia zgodnego z prawdą, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W razie odmowy udzielenia pomocy prawnej wnioskodawcy będzie przysługiwało prawo do żądania od świadczeniodawcy wykonania umowy lub żądania odszkodowania przed właściwym miejscowo sądem rejonowym.

Organizację systemu pomocy prawnej przedsądowej zapewni Krajowa Rada Pomocy Prawnej, zwana dalej „Radą”. Do zadań Rady należeć będzie przede wszystkim organizowanie i rozstrzyganie konkursów na świadczenie pomocy prawnej. Rada będzie więc spełniać funkcję permanentnie działającego niezależnego od struktur administracyjnych i politycznych sądu konkursowego. Zadaniem Rady będzie również monitorowanie działania systemu pomocy prawnej, w tym kontrolowanie zasadności świadczenia pomocy prawnej i należytego wykonywania umów o udzielanie pomocy prawnej oraz rozpatrywanie wniosków i skarg, zwłaszcza w sprawach dotyczących nienależytego wykonywania umów. Rada będzie także opracowywać szczegółowe standardy świadczenia pomocy prawnej w punktach pomocy

prawnej i systematycznie sprawować nadzór na systemem pomocy przedsądowej.

Rada będzie składała się z 5-7 członków powoływanych przez Ministra Sprawiedliwości na okres 4 lat. Obsługę Rady będzie zapewniało Biuro Krajowej Rady Pomocy Prawnej, zwane dalej „Biurem”. Biuro będzie państwową jednostką budżetową, finansowaną z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. Biuro będzie jednostką organizacyjną podległą Ministrowi Sprawiedliwości.

Rada będzie stale współpracować z Ministrem Sprawiedliwości, który będzie nadzorował działalność Rady oraz jej Biura.

Pomoc prawną będą świadczyły podmioty wyłonione w jawnych konkursach według zasad określonych w ustawie albo, w przypadku organizacji pozarządowych, których celem statutowym jest świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej, lub porozumienie takich organizacji pod warunkiem, że umowa łącząca te organizacje przewiduje ich solidarną odpowiedzialność za zobowiązania, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873), z odpowiednimi zmianami wynikającymi z projektowanej ustawy.

Świadczenie pomocy prawnej będzie następowało na podstawie umowy cywilnoprawnej – umowy o udzielanie pomocy prawnej – zawartej przez Radę i podmioty wyłonione w konkursach.

Projektowane rozwiązanie znacząco zmniejsza koszty działania systemu. Zaletą tych rozwiązań jest też zmniejszenie ilości obowiązków biurokratycznych, które będą musieli wykonać wnioskodawcy i świadczeniodawcy. W konsekwencji projektowany system nie zniechęca małych podmiotów, np. indywidualnych kancelarii prawnych, do brania udziału w konkursach i tworzenia punktów pomocy prawnej, co jest istotną jego zaletą.

Trzeba też podkreślić, że stwierdzenie naruszeń umowy lub ustawy przez świadczeniodawców będzie podstawą do zastosowania sankcji przez Radę, w tym odstąpienia od umowy i ewentualnie, jeżeli umowa będzie tak stanowić, kary umownej za niewykonanie umowy o świadczenie pomocy prawnej lub jej

nienależyte wykonywanie. Zabezpiecza to dostatecznie dobrze interesy Skarbu Państwa.

W zakresie podstawowych zasad postępowania w sprawie zawarcia umów ze świadczeniodawcami ustawa określa kryteria podmiotowe oferentów mogących ubiegać się o zawarcie umowy. Wychodzić należy z założenia, że krąg podmiotów legitymowanych do uczestnictwa w konkursach powinien być na tyle szeroki, aby w każdym powiecie, a nie tylko największych miastach, powstały punkty pomocy prawnej, a także aby podmioty konkurowały ze sobą jakością oferowanych usług.

W konkursie będą mogli zatem brać udział:

- 1) adwokat, radca prawny, prawnik zagraniczny wpisany na listę prawników zagranicznych lub spółka z udziałem adwokatów, radców prawnych i prawników zagranicznych wpisanych na listę prawników zagranicznych, a także zespół adwokacki,
- 2) osoba z wyższym wykształceniem prawniczym, która uzyskała tytuł magistra prawa, lub spółka powołana przez takie osoby,
- 3) uniwersytet lub szkoła wyższa, która świadczy nieodpłatną pomoc prawną w ramach akademickiej poradni prawnej,
- 4) jednostka samorządu terytorialnego.

Ustawa określa też kryteria przedmiotowe uczestnictwa w konkursach o zawarcie umowy. Podstawowym kryterium jest pisemna oferta i ubezpieczenie poradnictwa prawnego od odpowiedzialności cywilnej.

Ponadto każdy z oferentów będzie musiał zagwarantować świadczenie pomocy przedsądowej w zakresie określonym w ustawie i warunkach konkursu ofert. Co do zasady każdy świadczeniodawca będzie świadczyć pełny zakres pomocy przedsądowej, w zakresie określonym w art. 3 projektu, z zastrzeżeniem jednak, że Rada będzie miała kompetencję do wyłączenia z konkursu dla poszczególnych powiatów pomocy w niektórych kategoriach spraw.

W dużej części powiatów świadczona jest, finansowana ze środków publicznych, specjalistyczna pomoc z zakresu ochrony praw konsumenta. Zgodnie

z art. 34 i 37 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080) nieodpłatna pomoc prawna w sprawach konsumenckich świadczona jest dla wszystkich osób przez powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów.

Projekt autopoprawki określa podstawowe kryteria i preferencje rozstrzygania konkursów. Wychodzić należy z założenia, że kryteria istotne to wiarygodność oferenta i rękojmia rzetelnego wykonywania przez niego umowy, zakres przedmiotowy oferowanej pomocy prawnej, jej dostępność dla mieszkańców, a także terytorialne rozmieszczenie punktów pomocy prawnej (terytorialne rozmieszczenie i ilość miejsc, w których pomoc jest świadczona – oferent może zaproponować, że stworzy kilka punktów w jednym powiecie), zaoferowana cena za wykonanie poszczególnych czynności pomocy prawnej lub ceny ryczałtowe za udzielanie pomocy prawnej.

Szczegółowe zasady przeprowadzania konkursu określi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz warunki konkursu. W zakresie nieuregulowanym w ustawie konkursy przeprowadza się zgodnie z zasadami Kodeksu cywilnego.

Projektowana ustawa i akty wykonawcze do niej dostatecznie precyzyjnie określają zasady prowadzenia rzetelnego konkursu.

Elementem istotnym ustawy jest uregulowanie skutków sytuacji, w których nikt z danego powiatu nie przystąpi do konkursu albo żaden podmiot nie zostanie wyłoniony albo konkurs zostanie unieważniony.

Projekt autopoprawki stanowi, że w tych sytuacjach Krajowa Rada Pomocy Prawnej bezzwłocznie ogłasza nowy konkurs dla wskazanego obszaru oraz obligatoryjnie informuje właściwe terytorialne okręgowe rady adwokackie i okręgowe izby radców prawnych, jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty uczestniczące w konkursach z sąsiednich powiatów. Jeżeli drugi konkurs nie wyłoni podmiotu tworzącego punkt pomocy prawnej, Krajowa Rada Pomocy Prawnej zwraca się do świadczeniodawców, udzielających pomocy prawnej w powiatach pobliskich oraz właściwych terytorialnie jednostek samorządu terytorialnego, z ofertą organizacji punktów pomocy prawnej lub świadczenia pomocy prawnej dla osób z terenu powiatu, dla którego konkursy

zostały zamknięte wskutek braku ofert lub unieważnione, po maksymalnych cenach określonych w ogłoszeniu ogólnopolskiego konkursu.

Przewiduje się także cywilnoprawny tryb odwoławczy w przypadku zaistnienia wpływu na wynik konkursu w sposób sprzeczny z prawem lub dobrymi obyczajami. Rada lub uczestnik konkursu będą mogli przed sądem żądać unieważnienia określonej umowy, jeżeli strona tej umowy, uczestnik konkursu lub osoba działająca w porozumieniu z nimi wpłynęła na wynik konkursu w sposób sprzeczny z prawem lub dobrymi obyczajami. Uprawnienie to wygasa z upływem miesiąca od dnia, w którym uprawniony dowiedział się o istnieniu przyczyny unieważnienia, nie później jednak niż z upływem 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

Pomoc prawna będzie świadczona wyłącznie na podstawie umowy zawartej przez Radę i świadczeniobiorcę. Umowa będzie określać przede wszystkim liczbę i dokładne adresy punktów pomocy prawnej, zakres przedmiotowy i wymiar udzielanej pomocy prawnej oraz sposób dokumentacji czynności z zakresu pomocy prawnej, określenie sposobu wykonania umowy, wynagrodzenie świadczeniodawcy oraz zasady jego ustalania, zasady rozliczeń między Radą a świadczeniodawcą oraz terminy płatności, warunki odstąpienia od umowy przez Radę, w szczególności w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, a także sposób sporządzania i terminy składania sprawozdań z realizacji umowy oraz sposób kontroli wykonania umowy.

Umowa może określać także zakres odpowiedzialności cywilnej za niewykonanie lub nienależyte jej wykonanie, w tym prawo odstąpienia zastrzeżone dla Rady. Umowa może również zawierać postanowienia o karze umownej. Treść umów będzie jawna.

Przewiduje się, że projektowane rozwiązania wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty objęte projektem

Projekt dotyczy każdej osoby, która potrzebuje pomocy prawnej, a z uwagi na swoją sytuację materialną nie jest w stanie samodzielnie bronić swoich praw lub interesów.

2. Cel wprowadzenia nowelizacji

Celem autpoprawy do projektu ustawy o dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej przyznawanej przez państwo osobom fizycznym (druk nr 29), jest poszerzenie dostępu do pomocy prawnej dla osób najuboższych i zmniejszenie wydatków związanych z organizacją systemu udzielania pomocy prawnej.

3. Wprowadzenie w życie przedmiotowej regulacji nie wpłynie na budżety jednostek samorządu terytorialnego, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wprowadzenie w życie przedmiotowych regulacji może pozytywnie wpłynąć na rynek pracy, sytuację i rozwój regionalny, przez podniesienie świadomości prawnej obywateli oraz pomoc w sprawnym załatwianiu przez nich spraw związanych z zatrudnieniem, spraw cywilnych, z zakresu ubezpieczeń społecznych, ubezpieczenia zdrowotnego, a także w spraw mieszkaniowych i spółdzielczych.

4. Skutki finansowe

Wejście w życie projektowanych regulacji spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa w części 37 „Sprawiedliwość” w 2008 r., a także w latach następnych. Środki finansowe będą musiały zostać zabezpieczone w budżecie państwa na rok 2008 i lata następne.

Jednocześnie można zakładać, że przedmiotowe regulacje w dalszej perspektywie czasowej przyniosą korzyści dla budżetu państwa, wynikające z inicjowania przez obywateli, którym udzielono profesjonalnych porad prawnych, mniejszej ilości postępowań sądowych i administracyjnych

w niektórych kategoriach spraw. Korzyści te są jednak niemożliwe do oszacowania, choćby w przybliżeniu.

Trudno jest w szczególności ocenić rzeczywistą ilość prowadzonych spraw, w których udzielana jest bezpłatnie pomoc prawna, jak i koszty udzielania tej pomocy, gdyż w tym zakresie nie prowadzi się badań ani odpowiedniej sprawozdawczości, pozwalających na uzyskanie reprezentatywnych danych. Można zatem jedynie określić zakładaną liczbę takich spraw. Hipotetycznie zakłada się, że docelowo w ciągu roku ilość spraw, w których udzielona zostanie pomoc prawna, może sięgnąć około 300 tysięcy.

W 2007 r. zostanie powołany pełnomocnik do spraw organizacji Rady i Biura, którego celem działania będzie zorganizowanie Biura, zatrudnienie pracowników oraz podjęcie innych czynności niezbędnych do rozpoczęcia pracy Rady i Biura. W celu uniknięcia dodatkowych wydatków przewiduje się, że pełnomocnik zostanie powołany spośród pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości.

Szacunkowe skutki finansowe

I. Wydatki na utworzenie Krajowej Rady Pomocy Prawnej – 394 156,80 zł

Wydatki na wynagrodzenia – 394 156,80 zł, w tym:

Przewodniczący: 1 459,84 zł (kwota bazowa) x 4 (mnożnik kwoty bazowej) = 5 839,36 zł x 12 miesięcy = 70 072,32 zł

Zastępca przewodniczącego: 1 459,84 zł (kwota bazowa) x 3,5 (mnożnik kwoty bazowej) = 5 109,44 zł x 12 miesięcy = 61 313,28 zł

Członkowie Rady: 1 459,84 zł (kwota bazowa) x 3 (mnożnik kwoty bazowej) = 4 379,52 zł x 12 miesięcy = 52 554,24 zł x 5 członków = 262 771,20 zł.

II. Wydatki na utworzenie i utrzymanie Biura Krajowej Rady Pomocy Prawnej – 570 000 zł

Założenia: 15 pracowników

- dyrektor,
- zastępca dyrektora,
- główny księgowy,
- radca prawny
- 11 pracowników merytorycznych (w tym ew. audytor)

1) wynagrodzenia: 696 000 zł, w tym:

- dyrektor: 8 000 zł x 12 miesięcy = 96 000 zł
- zastępca dyrektora: 6 000 x 12 miesięcy = 72 000 zł
- główny księgowy: 6 000 x 12 miesięcy = 72 000 zł
- radca prawny: 5 000 x 12 miesięcy = 60 000 zł
- 11 pracowników x 3 000 zł (średnie wynagrodzenie) x 12 miesięcy = 96 000 zł,

2) utworzenie stanowisk pracy: 15 osób x 10 000 zł (koszt utworzenia stanowiska pracy) = 150 000 zł,

3) wynajem pomieszczeń: ok. 300 m² x ok. 90 zł/m² x 12 miesięcy = ok. 324 000 zł,

4) wyposażenie pomieszczeń: ok. 200 000 zł,

5) pozostałe pozapłacowe wydatki bieżące: ok. 200 000 zł.

III. Wydatki na udzielanie pomocy prawnej na podstawie umów o udzielanie pomocy prawnej: 18 000 000 zł

Założenia:

- maksymalną cenę usługi polegającej na udzieleniu pomocy prawnej przyjęto na poziomie stawki minimalnej w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych – tj. 60 zł – określonej w § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348, z późn. zm.),

- 300.000 (szacowana roczna ilość spraw, w których zostanie udzielona pomoc prawna) x 60 zł = 18 000 000 zł.

Łączne skutki finansowe regulacji dla budżetu państwa związane z utworzeniem i funkcjonowaniem Krajowej Rady Pomocy Prawnej, Biura Krajowej Rady Pomocy Prawnej oraz bezpośrednimi wydatkami na udzielanie pomocy prawnej na podstawie umów, ukształtują się na poziomie ok. 19 964 157 zł.

Oszacowane powyżej skutki finansowe, związane z wejściem w życie autopoprawki do projektu ustawy o dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej zapewnianej przez państwo osobom fizycznym i przepisów wydanych w celu jej wykonania, są hipotetyczne i zostały wyliczone na podstawie przyjętych założeń i dostępnych – na dzień sporządzania szacunku – informacji.

5. Konsultacje

Projekt autopoprawki został przekazany do zaopiniowania Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Krajowej Radzie Sądownictwa, Sądowi Najwyższemu, Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Krajowej Radzie Notarialnej, Krajowej Radzie Komorniczej, Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej oraz organizacjom pozarządowym działającym na rzecz dostępu obywateli do informacji i pomocy prawnej. Większość uwag, które zostały zgłoszone przez Naczelną Radę Adwokacką, Krajową Radę Radców Prawnych, Krajową Radę Komorniczą, Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową oraz organizacje pozarządowe, a których przedstawiciele aktywnie uczestniczyli w procesie uzgadniania projektowanych rozwiązań, została w projekcie uwzględniona.

Projektowana autopoprawka została udostępniona także za pośrednictwem Internetu na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości. Zainteresowania pracami nad projektem autopoprawki, o którym mowa w ustawie z dnia 7 lipca

2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, nie zgłoszono.

6. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Proponowane zmiany są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Art. 5 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 projektu wypełnia postanowienia art. 12 ust. 5 dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. w sprawie statusu obywateli państw trzecich, którzy uzyskali status rezydenta długoterminowego (Dz.Urz. WE L 016 z 23.01.2004). Pomoc prawna według projektu ma zatem przysługiwać cudzoziemcom, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich lub zezwolenia na osiedlenie się w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 128, poz. 1175, z późn. zm.), wyłącznie w sprawach związanych z postępowaniem o cofnięcie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich lub zezwolenia na osiedlenie się. Art. 12 ust. 5 dyrektywy 2003/109/WE nakazuje w postępowaniu o wydalenie zapewnić cudzoziemcowi posiadającemu status rezydenta długoterminowego WE bezpłatną pomoc prawną. Zaproponowane brzmienie art. 5 i art. 3 ust. 2 pkt 5 projektu wypełnia dyspozycję zawartą we wskazanym przepisie dyrektywy 2003/109/WE.

Art. 5 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 2 projektu wypełnia postanowienia art. 24 ust. 1 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.Urz. UE L 158 z 30.04.2004, str. 77; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 46).

Projekt wypełnia także postanowienia art. 15 dyrektywy Rady 2005/85/WE z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia minimalnych norm

dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich (Dz.Urz. WE L 326 z 13.12.2005, str. 0013-0034).

5-02-om